

իւրեանց և զկործանումն վանաց Ս. Յակոբայ. իսկ դէն-
պէտն գթացեալ յարտասուս նոցա, գրեալ ծանոյց դամե-
նայն անցս Հայոց 'ի Դուռն Արքայի, թէ յորպիսի նեղու-
թիւնս և 'ի տառապանս անկաւ վանք Ս. Յակոբայ, և թէ
քանի՞ Հարիւք գործեցան աստ յաւուրց անտի, յորում 'ի մի
ձուլեցան Պատրիարքութիւնք երկուց Աթոռոց. բազմացան
տոկոսաւոր սլարտք, և կալուածք եղան 'ի գրաւի. միա-
բանք սակաւք՝ հեծեն 'ի չքաւորութեան. անօթք եկեղե-
ցւոյ յոսկւոյ և արծաթոյ յափշտակեցան 'ի տեղակալաց :
Արդ՝ եթէ ոչ բաժանեցի ասէ՝ Պատրիարքութիւնն Երու-
սաղէմի 'ի Պատրիարքութենէ թագաւորեալ քաղաքին,
չիք հնար ազատութեան, զի յաւուրց անտի Սէլիմայ Ար-
քայի ունէին Հայք առանձին Պատրիարքութիւն յերու-
սաղէմ, եւ չէր հնար ումեք ձեռնամուխ լինիլ 'ի գործս
նոցա : Իսկ այժմ խախտեցան համօրէն կարգ եւ օրէնք
վանաց, եւ մտաւրուտ կործանումն նորա հասեալ կայ 'ի
դուռս. միաբանք կան 'ի տարակուսի, ակնկալեալ այցե-
լութեան Տեառն : Սակայն այս գիր դենալետին ոչ ինչ
ազդեցութիւն գործեաց 'ի թագաւորեալ քաղաքին, այլ
ընդ հակառակն առաւել բազմացան եւ աճեցին անկար-
գութիւնք յերուսաղէմ, մինչեւ ջաւուրս Յովհաննու եւ
Գրիգորի վարդապետաց :

Ի սմին ժամանակի յարեաւ վէճ 'ի մէջ Յունաց և Լա-
տինաց սակս առաջնութեան. զի նէոփիտոս փոխա-
նորդն Խրիստոսթոս Պատրիարքին Յունաց, դժկամակ իմն
չր ընդ առաջնութիւն Լատինաց, եւ երկնէր 'ի միտս
իւր յափշտակել զայն 'ի ձեռաց նոցա, ուստի ամբաստան
եղեւ զփոխանորդէն Լատինաց առ դատաւորն, և կոչեցան
'ի դատաստան փոխանորդք եւ թարգմանք երկաքանչիւր
ազգաց : Ռափայել Լատին փոխանորդն ասէ՝ տաճարն Ս.
Յարութեան, եւ փականք երկոց դրանց եկեղեցւոյն Բեթ-
ղեհէմի են 'ի ձեռս Լատինաց յամենայն ուխտատեղիս .
և 'ի սահմանեալ Կայսերական տուրս, միշտ առաջնութիւնն
է Լատինաց, և փոխանորդ նոցին նախագահ բազմի յամե-
նայն ժողովս. իբրեւ հարցաւ 'ի փոխանորդէն Յունաց,
նա ոչ երբէք ընկալաւ զայն, եւ խնդրէր իսկ խափանել
զխորհուրդս նորա : Կրկնեաց Ռափայել և ասէ՝ զի որպէս